

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Att: Eilif Magnus Brodtkorb
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

Vik i Sogn, 6 oktober 2025

PLANENDRINGSSØKNAD FOR OFFERDAL KRAFTVERK – TILSVAR PÅ HØYRINGSFRÅSEGNER

Vi viser til oversende høyringsfråsegner, og sender med dette vårt tilsvaer på desse.

Årdal kommune

Årdal kommune støttar planendingane i si høyringsfråsegn, noko vi set pris på og som underbyggjer den lokale oppslutninga som prosjektet har. Vidare skriv dei:

Når det gjeld flytting av massedeponiet, tilrår kommunen at det aktuelle området vert grundig kartlagt i tråd med naturmangfaldlova og gjeldande metodikk for konsekvensutgreiingar. Notatet viser til funn av éin nær trua art, og registreringar i Artsdatabanken indikerer at det tidlegare òg er registrert ein nær trua art i det same området.

Kommunen legg i tillegg til grunn eit ynskje om at vegen som i dag går gjennom gardstunet på Åsete, vert lagt utanom garden som del av utbetringarbeidet.

Sognekraft sin kommentar

Til det første punktet vil vi påpeike at Multiconsult gjorde ei kartlegging av naturmangfaldet i det planlagde deponiområde ved Åsete i slutten av mai 2025, utan at vesentlege funn var gjort, og at området i stor grad er snauhagd eller oppdyrka (sjå biletet under). Potensialet for ytterlegare funn av raudlista eller andre interessante artar er difor svært lite, og vi kan ikkje sjå at det er naudsynt med nye undersøkingar i det aktuelle området.

Figur 1: Satelittbilete av planlagt deponiområde ved Åsete.

Når det gjeld det andre punktet, så er det viktig å påpeike at det er Årdal kommune som er eigar av vegen i Offerdalen. Det er planar om utbetring/lokal utviding av vegen forbi fjøsen i gardstunet. I tillegg er det planar om oppgradering av andre delar av den kommunale vegen, for å kunne gjennomføre ei utbygging. Ei eventuell omlegging av vegen utanom gardstunet på Åsete er imidlertid, etter Offerdal Kraftverk sitt syn, eit naturleg tiltak i kommunal regi og ikkje ein naturleg del av ei kraftutbygginga. Om ynskjeleg kan det leggest til rette for å nytta tunnelmassar frå utbygginga til eit slikt tiltak.

Vestland Fylkeskommune

Vestland Fylkeskommune har ingen vesentlege merknader til planendringssøknaden, men oppmodar om å ta omsyn til kulturlandskapet og unngå skade på synlege kulturminne som steingardar, tufter og eldre vegar, samt å implementere dei føreslegne avbøtande tiltaka knytt til deponiet ved Åsete (for å unngå forringing av vassmiljøet).

Sognekraft sin kommentar

Dette er gode og konstruktive innspel, og vi vil sørgje for at desse omsyna/tiltaka vert innarbeidd i den endelege detaljplanen for anlegget.

Statsforvaltaren i Vestland

Statsforvaltaren oppsummerer høringsfråsegna si på følgjande måte:

Planendringa er omfattande og vil endre lokaliseringar av både inntak, kraftstasjonar, tunnelpåhogg, deponi-areal og sjøkabelanlegget. Flytting av kraftstasjonsavløpet bort frå Indre Offerdalselvi til eit kunstig utløp i fjorden, vil endre påverknaden på marint naturmiljø. Vi vurderer likevel ikkje endringane til å vere så omfattande i høve til dei konsesjonsgitte tiltaka at det vil føre til vesentleg auka konflikt med planlagt Sognefjorden marine verneområde. For deponiet på Åsete meiner vi avstanden til elva må aukast, og myr må ivaretakast i tråd med gjeldande krav. Vi legg til grunn at føreslåtte avbøtande tiltak blir følgde opp. Konsekvensutgreiinga er berre oppsummert i søknaden, og utan detaljgrunnlag som kan kontrollerast. Dette er ein svakheit som gjer det vanskeleg å vurdere søknaden.

Vidare skriv dei at:

Flyfoto av området frå 2024 tyder dessutan ganske klårt på at det er myr i sørvestleg del av deponiområdet. Det er forbod mot nydyrking av myr dersom torvdjupet er større enn 30 cm.

Sognekraft sin kommentar

Det verkar til å vere ei misforståing hjå Statsforvaltaren om at vatnet skulle sleppast ut att i elva på kote 2. I konsesjonssøknaden datert 24.01.2012 er avløpet beskrive slik: «Avløp fra kraftstasjonen vil skje gjennom en ca. 300 m lang avløpstunnel som leder vannet ut i Årdalsfjorden om lag 500 m øst for Indre Offerdalselvis naturlige utløp». Det er dette avløpet som no er flytta noko lenger inn fjorden, jf. kartet til høgre (som er henta frå konsesjonssøknaden). Denne misforståinga gjer at ein del av dei vidare argumenta i høyringsfråsegna (salinitet i fjorden m.m.) ikkje lenger har noko særleg relevans.

Når det gjeld det planlagde massedeponiet på Åsete, så vil vi vil i samband med detaljprosjekteringa av deponiet prøve å oppnå størst mogeleg avstand til elva. Samtidig er det eit ønskje om at arealet vert opparbeidd til framtidig landbruksareal, mest mogeleg i samsvar med landbruksfaglege utformingar av steindeponi for slik bruk.

Når det gjeld det som Statsforvaltaren skriv om forbod mot oppdyrking av myr, vil vi påpeika at kartlegginga som vart gjennomført av Multiconsult i mai 2025 viste at jorda i øvre del av deponiet er blaut med ein del torvmosar, og med med ei djupne på ca. 20 cm. Det aktuelle arealet er med andre ord ikkje klassifisert som myr.

Når det gjeld det som Statsforvaltaren skriv om forbod mot oppdyrking av myr, vil vi påpeika at kartlegginga som vart gjennomført av Multiconsult i mai 2025 viste at jorda i øvre del av deponiet er blaut med ein del torvmosar, og med med ei djupne på ca. 20 cm. Det aktuelle arealet er med andre ord ikkje klassifisert som myr.

Statnett

Statnett skriv m.a. følgjande i si høyringsfråsegn:

Statnett vil påpeike at det er viktig at det er tilgjengelig spolekapasitet 132 kV-nettet der kabelen er tenkt tilknyttet. Det bør legges til rette for at kabelen er planlagt for en evt. endring av systemjording i nær framtid. Det bør også gjøres en reaktiv analyse når det planlegges å bygge en lengre kabel.

Sognekraft sin kommentar

Prosjektet har god dialog med Statnett/Hydro/Linja AS og Østfold Energi om spolekapasitet på 132-kV nettet, men mål om å ivareta dette i samråd med dei andre aktørane. Vi vil òg sørgje for å få utarbeidd ein reaktiv analyse for det nye kabelalternativet, og elles sørgje for at Statnett sine tilrådingar vert følgt opp i samband med detaljprosjekteringa og bygginga av nettanlegget.

Statens vegvesen

Statens vegvesen har i si høyringsfråsegn påpeika at det ikkje er nokon statlege vegar i det aktuelle området, og at dei difor ikkje har merknader til planendringssøknaden.

Sognekraft sin kommentar

Vi har ingen kommentar til denne høyringsfråsegna utover at vi vil påpeika at Vestland Fylkeskommune, som er eigar av Fv 53 mellom Fodnes og fylkesgrensa, ikkje har kome med innspel eller kommentarar knytta til planlagt jordkabeltrase langs vegen på sørsida av fjorden.

Kystverket

Kystverket skriv m.a. følgjande i si høyringsfråsegr:

Omsøkt sjøleidning frå Offerdal til Klovning kryssar hovudlei «Holmengrå - Årdalstangen» med farleinummer 1110. Det er Kystverket som skal handsame søknad om tiltaket etter havne- og farvannslova §14 om tiltak i hovud- og bilei. Søknaden sendes til Kystverket.

Det er fleire sjøkablar i sjøområdet. Vi vil oppmode, så langs som mogleg, å følge same trase som eksisterande trase for sjøkabel.

Sognekraft sin kommentar

Sognekraft er klar over at sjøkabelen kryssar den aktuelle hovedleia, og at tiltaket er søknadspliktig etter hamne- og farvasslova, og vil sørge for at søknaden blir oversendt til Kystverket så fort detaljplanen for anlegget er klar og i god tid før anleggsarbeidet startar opp.

Når det gjeld Kystverket sitt ønske om parallellføring med eksisterande sjøkabel, vil vi påpeike at vi i planendringssøknaden har gått vekk frå denne løysinga som følgje av at den inneber ein vesentleg lenger sjøkabel og ein mykje høgare utbyggingskostnaden. I tillegg vil ein kortare sjøkabel naturleg nok vil innebere mindre konsekvensar for det marine miljøet. Vi kan difor ikkje imøtekomme denne tilrådinga, og ber òg NVE om å gjere det same.

G. Huetinck

Gregory Huetinck, som bur på Hagane gard oppstraums planlagt dam/inntak i Indre Offerdalselva, er opp-teken av den planlagde dammen sin moglege påverknad på flaumfaren i elva. Han skriv m.a. følgjande:

Moving the dam upstream 200 m to a narrower part of the river - with steeper banks will be far more susceptible to blockage by fallen trees and other debris - and will cause a heavy negative impact to my farm; especially when flooding takes place to the degree it did last November. My fields and bridge were considerably damaged in the flood - without a dam close downstream to catch fallen trees, raise water levels and aggravate the destruction.

The original position of the dam has been thoroughly vetted, commented on and extensively studied. It is positioned to create a wider flood area with more room for heavy water management without creating a severe bottleneck. Also, it is situated so any flood damage resulting from the dam will affect the farm that is being paid a considerable annual stipend to host the power plant.

The original dam location is the best position to handle flooding in the valley. Hagane Gard would bear all the risk for flooding if the new location was approved - despite receiving zero compensation for the operation of the power plant.

The application to move and reconfigure the dam was conceived without any modeling, engineering study or consideration towards the projected effects of flooding on my bridge and fields.

Sognekraft sin kommentar

Til dette vil vi påpeike at berekningar som er gjort for den nye damlokasjonen viser at ved dimensjonarende flaum (93 m³/s i Indre Offerdalselva og 65 m³/s i Ytre Offerdalselva) vil ikkje inntakskonstruksjonen/dammen demme lenger opp enn til øvre del av dyrkamarka på Skogli gard, dvs. omlag 240 - 250 m nedstraums og 10 - 12 høgdemetere lågare enn elva under brua ved Hagane gard. Sjølv om tre/vegetasjon kilar seg fast og fører til noko tilstopping av dammen, vil ikkje utbygginga på nokon måte kunne påverke brua eller jordbruksarealet oppe på Hagane. Til det er avstand og høgdeforskjellen for stor.

Dei faglege vurderingane som ligg til grunn for flytta inntaksplassering er etter Sognekraft sitt syn godt belyst i planendringssøknaden, og vi kan difor ikkje sjå at det er grunn til å vektlegge argumenta i denne høyringsfråsegrna i den vidare handsaminga av planendringssøknaden.

H. R. Skogli

I denne høringsfråsegna skildrar Hans-Ragnar Skogli satsinga på turisme (jakt) på garden Fornabu, og korleis han meiner at den planlagde utbygginga vil kunne påverke denne satsinga.

Han skriv m.a.:

Me hadde store reservasjonar mot ein brakkerigg som planlagd i 0-konseptet. Det står ikkje noko om dette i rapporten til Multiconsult. At dei opphavlege deponiplanane no er skrota er viktig, men me tykkjer framleis det vert forstyrrende med ein brakkerigg der folk skal bu over lengre tid. Det vil heilt utvilsomt verte skader på omgjevnadane av mange menn som har lite å gjere på fritida, og me trur det er til det beste for oss her i dalen og for arbeidarane at dei får bu på ein plass med andre moglegheiter enn opphavleg tiltenkt.

Og avslutningsvis kjem han med følgjande ønske:

Me ber om:

- *Ingen synlege endringar av utsikten nedover Ofredalen då dette forringar våre liv og vårt inntektsgrunnlag ved jakt og turisme. Eventuelt kompensasjon om dette vert tilfelle.*
- *Eventuelle endringar bør dekkast til for å verte ein del av kulturlandskapet i ettertida (til dømes torvtak, villmarkspanel, etc).*
- *At ferdsel og opphald i området vert begrensa då mykje aktivitet vil skremme vekk hjortebestanden.*
- *Konstruksjonane bør gjerast besøksvenlege for å kunne skape ringverknader for lokale aktørar (reiselivet, skular, ingeniørar osv) med høve til omvisning og læring i konstruksjonane, samt samanknytning med anlegget Ne Fø Sjøen for heilskapleg konsept.*

Sognekraft sin kommentar

Det er planar om å plassere bustadriggen for prosjektet på Årdalstangen. Det vil difor bli ein vesentleg mindre brakkerigg/kontorrigg i området ved Skogli, enn det som var planlagt ved opprinneleg konsesjon. Naudsynt riggområde ved Skogli med tilhøyrande brakkeriggar og verkstادتelt er difor redusert i høve opprinnelege planar, bl.a. basert på innspelte ønskje frå naboen på Fornabu. Det er likevel naudsynt med eit visst omfang av slike riggområde, for å gjennomføra ei kraftutbygging. Riggområda vil bli planlagt i detalj i samband med handsaminga av detaljplan for miljø og landskap.

Vidare ønskjer vi å påpeike at vi som tiltakshavar òg har ambisjonar om å få til ei utbygging som gjev minst mogleg negativ påverknad på landskapet i dalføret. Dette inneber at både utforming og arrondering av kraftstasjon/dam, anleggsveggar og massedeponi har fått stort fokus i samband med utarbeiding av detaljplanen for miljø og landskap. Kraftstasjon er tenkt plassert med ei stor grad av skjerming inn i terrenget. Ved hensiktsmessig terrengforming og supplering av vegetasjonsbeltet langs elva vil eksponering frå kraftstasjonen ytterlegare begrensa. Bygget kan òg utførast med trekledning utvendig dersom grunneigar og naboar meiner at dette er den beste løysinga. Vi er med andre ord opptekne av at kraftstasjonen skal utformast i tråd med lokal byggeskikk, og at både kraftstasjon/dam og deponi i størst mogleg grad skal «gli inn i» kulturlandskapet i dalen.

Når det gjeld påverknaden på hjort, så er vår erfaring frå tidlegare større kraftutbyggingar (Leikanger kraftverk og Feios kraftverk) at hjorten i liten grad vert påverka av ei utbygging. Hjorten på Vestlandet er svært tilpassingsdyktig og venner seg raskt til anleggsaktivitet. I Grindsdalen vart det skote hjort tett opp til massedeponia som vart etablert der i byggeperioden for Leikanger kraftverk. Det er òg berre ein kort periode med dagsprenging av fjell. Etter kvart som tunneldrivinga fortset innover i fjellet vil sprengingsarbeidet bli stadig mindre merkbar.

Det føreligg ingen planar om å knyte anlegget «Ne fø sjøen» saman med kraftverksbygginga, slik det vert føreslege her. Tvert imot er det fokus på å trekke kraftverket med tilhøyrande utomhusanlegg vekk frå synslinja til anlegget «Ne fø sjøen», slik at påverknaden på dette kulturmiljøet blir minst mogleg.

For Offerdal kraftverk AS

For Sygnir AS

Erlend Bårgard
Styreleiar

Bjørn Carlsen
Dagleg leiar